

מכון אגם

מערך חונכות שיקומית

מטרת החונכות

החונכות הטיפולית משמשת כזרועה חיצונית של מכון אגם. החונכות מאפשרת למטופלת ליווי תומך, מחוץ למכון אגם בבית המטופלת או בסביבה שהצוות המטפל חושב שמהווה אתגר עבור המטופלת. חונכות טיפולית ממוקמת בתפר שבין הטיפול הנפשי לתזונתי, היא מאפשרת יישום המטרות הטיפוליות בעזרת צוות של חונכים אשר מסייעים למטופלות לתרגם את הקשיים לשפה בעלת קירבה רגשית ומעשית.

שירותי החונכות כוללים מרכיבים של התנסות ולמידת מיומנויות תפקודיות בתחומי החיים השונים כמו: פעילויות המעודדות יצירת קשר חברתי במסגרות שונות, פיתוח שעות פנאי, שימוש בשירותי הקהילה, פעילויות הקשורות לתחום התעסוקה והדיוור. מיומנויות אלו מתורגלות ונלמדות בעזרת ליווי צמוד של החונך. כל זאת על מנת לעודד חיים עצמאיים יותר בקהילה. מטרת החונכות הינן אישיות ומוערכות ונבדקות על ידי הצוות הרב המקצועי.

תפקיד החונך/ת

תפקיד החונך מתחלק למספר מוקדים עיקריים:

התחום הפסיכולוגי- במסגרתו החונך עוזר למטופלת בכאן ועכשיו לזהות את הקשיים הרגשיים והקוגניטיביים בעת התרחשותם. החונך ילווה את המטופלת באמצעות תרגום נושאים שעולים במהלך הטיפול למטרות קונקרטיות כגון: מטרות בתחום התעסוקה – ממציאת כיוון תעסוקתי דרך לימודים ועד קבלה לשוק העבודה וליווי עם התמודדויות הקשורות בזירה זאת. מטרת בתחום

החברתי – הבנת עצמן במפגש עם חברת השוות להן קרי מטופלות נוספות באגם ועד הכרת המפגש שלהן עם העולם הזוגי והחברתי בזירות השונות בחייהן .

התחום התזונתי- תפקיד החונך הינו לסייע בזיהוי בפועל של ההתנהלות הפתולוגית מול האכילה. החונך מלווה את המטופלת בתהליך הקונפרונטציה עם הפחד והעדויות לאופן שבו הפרעת האכילה מנהלת את חיי היומיום. סיוע ברכישת הרגלי אכילה – בזירה זו מוצעים למטופלות הרגלים אדפטיביים ונורמטיביים המחליפים את הרגלי האכילה המזוהים עם הפרעת האכילה. במסגרת זו החונך יצטרף לארוחות שיקבעו בטיפול התזונתי.

עזרה במסגרת הארוחה- במסגרת תפקידו החונך יסייע למטופלת לעמוד במסגרת האכילה שנקבע. עמידה בזמני הארוחה, שימוש בכלים מותאמים לאופי הארוחה, ישיבה מסביב לשולחן לאורך כל הארוחה. הערות על אופן האכילה- הן חלק מתוך הקשר שנקדם עם מטופלת ולכן על החונך להיות רגיש לאופיו העדין והשברירי של התהליך.

עדות מהשדה המחקרי

מחקרים בתחום ההתערבות הטיפולית בהפרעות אכילה מדגישים את החשיבות שבמעבר מהתיאוריה למעשה, התרגום של הנעשה במסגרת הטיפול הורבלי לסביבה המיידית של המטופלת/ת. תוכניות ההתערבות מסייעות ליצירת שינוי והפנמה של אמונות, עמדות והתנהגויות אודות היבטים שונים של הפרעת האכילה. (Varnado-Sullivan & Zuscer, 2004)

קבוצת השווים טומנת בחובה כוח מניעה, אשר עוזר לחולות בהפרעה שלעיתים רבות מרחיקות עצמן מסביבתן החברתית ומאפשרת פתיחתו מחדש של ערוץ לתקשורת חברתית. (Piran, 2005)

Piran., N. (2005). Prevention of Eating Disorders A Review of Outcome Evaluation Research. *Isr J Psychiatry Relat Sci.* 42, (3), 172–177.

Varnado-Sullivan & Zuscer. (2004). Behavior Modification. 28, (6), 854-875.